

عنوان مقاله:

ضمان عاقله ازدید فقه و حقوق

محل انتشار:

دومین کنفرانس بین المللی پژوهشهای دینی، علوم اسلامی، فقه و حقوق در ایران و جهان اسلام (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

امیر حسین وفایی نژاد - کارشناسی حقوق از دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

یکی از مباحث قابل توجه در حقوق اسلامی، مسئله عاقله و مسئولیت آن در پرداخت دیه است. عاقله از ماده عقل به معنای منع و باز داشتن است و در اصطلاح، به افرادی اطلاق می شود که مسئولیت دیه را به جای جانی برعهده می گیرند. این افراد بستگان ذکور نسبی پدر و مادری یا پدری به ترتیب طبقات ارث به صورت مساوی عهده دار پرداخت دیه خواهند بود. بررسی چنین مسئولیتی با توجه به قرآن و روایات بر افرادی غیر ازجانی با روشی کتابخانه ای و تحقیقاتی از نوع توصیفی تحلیلی می باشد. پس از شناخت این مبانی نگارنده برآن است که حدود این مسئولیت را از منظر فقه و حقوق مد نظر قراردادها و مشخص سازد که تطبیق آن با حقوق در عصر جدید چگونه امکان پذیراست. مسئله اصلی مقاله این است که جایگاه عاقله و مسائل مربوط به آن در فقه را مشخص سازد. هدف این پژوهش آن است که با کنکاش در دلایل های فقهی و توجه به میراث پر ارزش علمای اسلامی، مسئله مورد بحث را واکاوی کرده، ابعاد آن را روشن سازد. باتوجه به احکام فقهی می توان گفت بنای عقلا در زمان شارع، تعهد عاقله بوده که مورد تایید شارع قرار گرفته است. اما در وضعیت کنونی عملاً تعهداتی وجود ندارد بلکه دیه بر خود جانی ثابت و وی عهده دار پرداخت دیه است مگر آنکه طبق قراردادی، یک شخصیت حقوقی یا حقیقی این مسئولیت را پذیرفته باشد.

کلمات کلیدی:

مسئولیت، عاقله، فقه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/925038>

